

KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DZD TARYBOS ORGANAS

1960 m.

spalio

13 d.

Ketvirtadienis

Nr. 83 (1170)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

Didžiojo Spalio garbei

Geromis darbo dovanomis sutinka Didžiojo Spalio 43-ąsias metines K. Staro vardo kolūkio statybininkai. III-oje kolūkio brigadoje baigiama statyti 100 vietų molinė karvidė. Sienos pastatytos iš pigios statybinės medžiagos — molio. Tarp molio sienų pastatyti cementiniai stulpai. Molio darbams vadovavo karvidės statybos brigadininkas P. Kamoška. Medžio darbams vadovauja prityręs stalius Pr. Pranckūnas. Jau užbaigti beveik visi paruošiamieji medžio darbai dėl karvidės užbaigimo.

Statybos brigada, dirbanti prie karvidės statybos, prisiėmė socialistinius išpareigojimus — 100 vietų karvidę baigti įrengti iki Spalio švenčių.

A. Urbonas

I Maskvos Vladimiro Iljičiaus vardo įmonės sandėlius kasdien plaukia naujos elektrosmašinos, pagamintos viršum plano Spalio 43-ųjų metų garbei. Mechanizmų surinkimo cecho skyrius, vadovaujamas A. Šlapnikovo, nutarė įvykdyti 11 mėnesių gamybos planą iki lapkričio 7 d. Jų pavyzdžiui seka visas įmonės kolektyvas.

Nuotraukoje: vyriausias meistras A. Šlapnikovas apžiūri viršum plano pagamintus generatorių skydus.

E. Jevzerichino
(TASS) nuotr.

PARTINIO ŠVIETIMO MOKSLO METUS PRADEDANT

Prasideda mokslo metų rajono partinio švietimo tinkle. Vadovaujantis TSKP Centro Komiteto nutarimu „Apie partinės propagandos uždavinius šiuolaikinėmis sąlygomis“ labai svarbią vietą partinio švietimo tinkle užima konkrečios žemės ūkio ekonomikos klausimų nagrinėjimas. Sudarytuose 45 rateliuose konkrečiai žemės ūkio ekonomikai nagrinėti mokysis 1206 žmonės. Tai platus rajono kolūkių aktyvas: komunistai ir nepartiniai draugai, kuriems ekonominių žinių įsisavinimas padės sėkmingai vystyti kolūkinę gamybą. Ypač džiugu yra tai, jog šiais mokslo metais pareiškė norą mokytis nemažas skaičius kolūkiečių. Šis faktas akivaizdžiai rodo smarkiai išaugusį kolūkiečių sąmoningumą, jų tikėjamą kolūkinės santvarkos jėga ir didžiulėmis ateities perspektyvomis. Ryšium su konkrečiai ekonomikai nagrinėti ratelių skaičiaus išaugimu, rajono propagandistų gretas papildė nauji žmonės, žinantieji pramonės ir žemės ūkio ekonomiką, teorinius ekonomikos klausimus.

Didžiulę reikšmę formuojant marksistinę-lenininę pasaulėžiūrą turi TSKP istorijos, dialektinio ir istorinio materializmo, marksizmo-leninizmo pagrindų studijavimas. Todėl, be ratelių konkrečiai pramonės ir žemės ūkio ekonomikai nagrinėti, yra sudaryti 7 rateliai TSKP istorijai, 3 rateliai marksizmo-leninizmo klausimams studijuoti, 4 rateliai politinei ekonomijai studijuoti, 3 rateliai filosofijos klausimams nagrinėti, 5 politmokyklos. Lyginant su praėjusiais metais klausytojų skaičius šiuose rateliuose išaugo beveik dvigubai.

Šiais metais smarkiai išaugo ir komjaunimo politinio švietimo tinklas. Sudarytuose rateliuose mokysis 420 jaunuolių. Labai svarbus pirmųjų partinių organizacijų ir klekvieno propagandisto uždavinys —

visapusiškai stiprinti partinės propagandos ryšius su gyvenimu. Klekvieno rajono kolūkyje, pramonės įmonėje yra gamybos novatorių, darbo pirmūnų. Todėl propagandisto pirmąsias pareigas sugebėti pajusti visa, kas nauja, pažangu, pertekti prieštaringų darbininkų ir kolūkiečių patyrimą, padėti atsilekančiams pavyti pirmiausia, auklėti darbo žmones tautų draugystės ir proletarinio internacionalizmo dvasioje, mobilizuoti septynmečio planui pirma laiko įvykdyti. Skaudi piktžaidė mūsų tarybiname gyvenime yra kapitalizmo atgyvenų pasireiškimas atskirų žmonių sąmonėje. Todėl kova su veltėdžiais, spekuliantais bei kitomis

kapitalizmo atgyvenomis turi būti griežta ir negailestinga.

Ryšium su tuo, kad nemažai propagandistų svarbų ir atsakingą propagandinį darbą dirbs pirmus metus, propagandistų kadrų mokymui skiriama ypatingas dėmesys. Numatoma propagandistams reguliariai organizuoti seminarus, suteikti konkrečių metodinę paramą, apibendrinti propagandistų darbą, organizuoti teorines konferencijas.

Daugelyje rajono kolūkių praktikuojama tokie valdybų bendravimo su kolūkiečiais ir kolūkiečių auklėjimo forma, kaip brigadų dienos. Reikalinga, kad brigadų dienos kolūkiečių tarpe būtų plačiai propaguoja-

mos ekonominės žinios.

Pirmuosiuose ratelių užsiėmimuose bus nagrinėjama SNO Generalinės Asamblėjos XV sesijos medžiaga ir istorinės tarybinės vyriausybės vadovo N. S. Chruščiovo kalbos, pasakytos Generalinės Asamblėjos sesijoje. Klekvienas propagandistas, dėstydamas šią medžiagą, privalo parodyti nenuilstamą Tarybų Sąjungos, visos socialistinės stovyklos ir taiką mylinčių tautų kovą už šaltojo karo likvidavimą, taikų sambūvį, kolonijinės vergovės visišką likvidavimą, demaskuoti imperialistų vykdomą karo kurstymo politiką. Reikalinga parodyti, kokią didžiulę reikšmę išsaugojant taiką turi tarybiniai pasiūlymai visiško nusi-

ginklavimo klausimu ir draugo N. Chruščiovo istorinės kalbos, demaskuojant imperialistinių valstybių vykdomą agresyvią politiką.

Mūsų partinė propaganda savo formų įvairumu yra pašaukta idėjiniai apginkluoti kiekvieną tarybinį žmogų. Ji turi būti šių dienų didžiulių uždavinių lygyje, tarnauti darbo žmonių komunistiniam auklėjimui.

Mūsų rajono propagandistai nepagalės jėgų ir energijos idėjiniam darbo žmonių auklėjimui, padarys viską, kad partinė propaganda būtų kovinga, tampa susijusi su puikiu tarybinio gyvenimu, išplėstinės komunistinio statybos uždaviniais.

Kolūkietai, brigadininke!

Ruduo nelaukia. Skubėk nukasti bulves, runkelius.

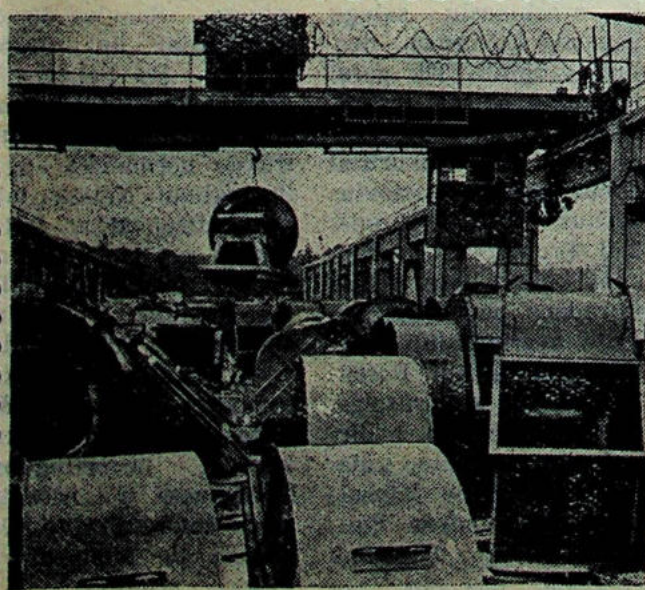
Neleisk pražūti šakniavaisių derliui!

Kas ką nori, tas tą dirba

Didelį pasisekimą užsienyje turi mašinos, kurias gamina Kauno „Pergalės“ turbinų gamykla. Jau šiemet turbinų gamintojai eksportavo 28 turbinas, 68 dūmsiurblius ir daug tepalų vėsintuvų į Kiniją, Vietnamą, Mongolijos Liaudies Respubliką bei kitas užsienio šalis.

Nuotraukoje: ellinė dūmsiurblių partija, siunčiama į Kiniją.

M. Ogaus (ELTOS) nuotr.

Šiais metais M. Melnikaitės vardo kolūkis užaugino 40 hektarų bulvių. Kai kitų kolūkių bulviakasi įpusėjo, čia bulvių kasimas buvo tik pradėtas. Deja, kolūkiečiai kibo ne į visuomenines bulves, o į savus arus. Taip jau nutarė kolūkio valdyba:

— Pirmą nusikaskite

savas, tada kolūkio...

Sąžiningesnieji kolūkiečiai pasidarbavo sklypuose ir po 3—4 dienų išėjo į kolūkio laukus. Štai, antrosios brigados žemdirbiai, vadovaujami St. Stenulio, per porą dienų nukasė 4 hektarus bulvių. Čia sėkmingai dirba arklinė bulviakasi ir apie 20 kolūkiečių.

Visai kitokie dalykai trečiojo laukininkystės brigadoje. Čia išauginta 10 hektarų bulvių. Bet iki šiolei nukasta tik 3 hektarai. Dauguma kolūkiečių dar darbuojasi savuose aruose. Kai brigadininkas J. Juodzevičius juos paragina į vi-

suomeninius laukus, kolūkiečiai atsikerta:

— Mes ne bulves, o runkelius dorojame.

Mat, prie klekvienos sodybos brigadoje pasodinta cukrinių runkelių, kuriuos kolūkiečiai prižiūrėjo. Už jų auginimą ir gerą sudorėjimą, dalį runkelių gaus žemdirbiai. Dabar nieko prie jų neprikibsi, ką nori, tą veikia. Kai kviečia į darbą, jie atsikalbinėja: girdi, visuomeninius runkelius dorojame, ko dar norite. O tas dorojimas užsitęsė daugiau kaip savaitę laiko.

Kolūkis turi visas sąlygas nukasti bulves be

nuostolių. Čia klekvienoje brigadoje yra po bulviakasę, žmonių irgi pakanka. Reikia tik, kad kolūkio valdyba kontroliuotų, ką žmonės veikia, ir nukreiptų kolūkiečius ten, kur vyksta svarbiausieji darbai.

L. DUNDULIS

Baigia rudeninį arimą

Traktorininkas Jonas Bražiūnas akimis išmatavo likusį neartą lauką, žvilgtelėjo į prikabinėtoją.

— Nesuarsim šito plotelio šiandien, skaitykim lenktynės pralaimėtos...

Prikabinėtojas Feliksas Raščius tik tvirtiau įsikibo į plūgą vairs ir sušuko:

— Pilnu pirmyn. Šviesas įjunk, šviesas!..

Antros brigados žmonės jau seniai grįžo iš laukų kasę bulves, o traktorius vis burzgė, šviesos pluoštai raikė tamsą. Virto paskutinės rudeninio arimo vagos.

Darbėčių mechanizatorių dėka antroje brigadoje suartos visos dirvos.

Baigiamas rudeninis dirvų arimas ir kitose „Naujo gyvenimo“ kolūkio brigadose. Beliko suarti daugiau kaip šimtas hektarų, o tai padaryti kolūkio mechanizatoriai nutarė dar šią savaitę.

V. DUBRAVA,
kolūkio agronomas

Cukriniai runkeliai statomi valstybei

„Paryžiaus Komunos“ kolūkio antros brigados laukuose kasdien vis mažėja rudens darbų. Šiomis dienomis kolūkiečiai baigė nuimti cukrinius runkelius visame 6 ha plote.

I cukrinių runkelių

paruošų punktą kolūkis jau pristatė 180 centnerių runkelių.

Geras cukrinių runkelių derlius nuimamas J. Žemaitės vardo kolūkyje. Runkelių augintoja Elena Šulskienė iš klekvieno ha nuimė po 250 cent

runkelių, kurie tuojau statomi į paruošų punktą.

Nemažai cukrinių runkelių jau pristatė valstybei „Ažuolo“, „Atelies“, Mičlurino vardo kolūkliai.

Br. Audronis

Kai vertinga traša nevertinama

Geležinkelio stotyje suverstos didžiulės mineralinių trąšų krūvos. Aprodė jas mums geležinkeliečiai ir piktokai ėmė atšikinti:

— Jei taip atsiliminės kolūkliai trąšas kaip lig šiol, greit visą stotį jomis užpildysim. Vienas tiesiog grobsto, o kitas žiūrėti nenori. Ypač fosforitmilčių visi kratosi.

Valzdas tikrai nekoks. Fabrikuose darbininkai šias trąšas gamino, pasakui šimtus kilometrų jos buvo transportuojamos. Klek idėta darbo, išlaidų, ir štai, patekę pas mus, trąšos išsisus mėnesius guli po atviru dangumi, plauna jas i Sventąją lietų, žarsto po geležinkelio stotį vėjai, o tuo tarpu kolūkiuose daug kur išgirsi:

— Trąšų duoklė daugiau!

Prekybos tiekimo kontoroje irgi skundžiamasi:

— Fosforitmilčių kolūkliai užsisako, o kai reikia atsilimti, tik vienas kitas i kolūkių gabena. Bandė trąšų tiekėjai daryti taip: išrašo kolūkliai sąskaitą salietrai, kalio druskai ir kartu fosforitmilčiams gauti. Nelmsi fosforitmilčių — negausi kitų trąšų. Kolūkių vadovai irgi ne pėsti. Išsirašo viską, o pasiima, kas patinka. Fosforitmilčiai taip ir lieka geležinkelio stotyje. O kadangi pagal išrašytą sąskaitą ne viskas atsilimta, kontora negali išreikalauti už trąšas pinigų. „Jaros“ kolūklis štai jau devyni mėnesiai kaip neatsiskaito su kontora ir lig šiol neišsiėmė 10 tonų fosforitmilčių.

O kaip daro surdegiečiai?

— Mums tris vagonus fosforitmilčių, — užsakė tiekimo kontoroje „Surdegio“ kolūkio pirmininkas J. Virbalas.

Kaip gi čia dabar? Vieni kratosi fosforitmilčių, o kiti vagonais ima.

„Surdegio“ kolūkyje fosforitmilčiai vertinami. Ši mineralinė trąša visapusiškai panaudojama laukų tręsimui, ypač rūgščiose dirvose. Žinoma, nebarsto po laukus fosforitmilčių, kaip kitų mineralinių trąšų. Iš to naudos nebūtų. Panaudoja juos gaminant kompostą.

Žiemą, kada vežamas iš tvartų mėšlas, jis sluoksniuojamas su durpėmis ir fosforitmilčiais. Prie kiaušidės įrengtose mėšlidėse irgi per visą žiemą gaminamas kompostas sluoksniuojant fosforitmilčius. Pavasarį op sniegas pradeda tirpti ir iš mėšlo krūvų ima garuoti azotinės ir kitos medžiagos. O kad to nebūtų, surdegiečiai kiekvieną komposto krūvą apipila fosforitmilčių sluoksniu. Taip išsaugomas geros kokybės mėšlas. Praėjusią žiemą su fosforitmilčiais surdegiečiai pasigamino 4.000 tonų komposto, kuriuo patręšė visas šakniavaisiams, kukurūzams ir kitoms kaupiamosioms kultūroms skirtas dirvas.

— Tą, ką sumokam už fosforitmilčius, atsilimam keleriopai, — sako kolūkio agronomas Zelmys.

Kas buvo rajoninėje žemės ūkio parodoje, matė, kokius gerus derlius gauna surdegiečiai.

Gerali panaudoja fosforitmilčius gaminant kompostą „Vienybės“ kolūklis. O štai Zdanovo vardo kolūkio pirmininkas agronomas V. Blažys pabandė fosforitmilčiais tręšti kultūrinės plevas. Išbėrus i ha po 400—500 kg fosforit-

milčių, buvo gauta 5—10 cent šieno daugiau.

Tuo tarpu „Gimtosios žemės“ kolūklis, kur gerai žinomas ir surdegiečių patyrimas, iki šiol neatsiėmė 30 tonų šių trąšų.

Fosforitmilčiai ypač tinka lengvoms, rūgščioms dirvoms, o taip pat durpyninėms plevoms tręsti. Fosforitmilčiais patręšus dirvą, joje geriau tirpsta kitos mineralinės medžiagos, darosi prielamos augalams.

„Atelies“, Puškino vardo, „Paryžiaus Komunos“ kolūkiuose yra visos sąlygos naudoti fosforitmilčius, bet šių kolūkių žemės ūkio specialistai apie juos nenori ir girdėti.

Panaudojant fosforitmilčius laukų tręsimui, didesnę pagalbą turi teikti Elmininkų bandymų stotis, kuri turi sukaupusi tuo klausimu nemažą patyrimą ir gali įrodyti konkrečiais pavyzdžiais, kad fosforitmilčiai labai vertinga mineralinė trąša. Tinkamai ją panaudojus, derlius padidėja keliais centneriais iš hektaro.

Č. BYTAUTAS
„Kolektyvinio darbo“ koresp.

TERNOPOLIO SRITIS. I Melnice-Podolsko rajono Stalino vardo kolūki dažnai atvažiuoja žemės ūkio darbuotojai iš įvairių šalies kampų susipažinti su žinomomis kukurūzų auginimo, dukart Socialistinio Darbo Didvyres Jevgenijos Aleksejevnos Doliniuk patyrimu. Neseniai čia lankėsi Volynės srities Lucko rajono Chruščiovo vardo kolūkio grandininkė, Socialistinio Darbo Didvyrė Anna Maksimovna Smirnova. Nuotraukoje: J. A. Doliniuk (kairėje) pasakoja apie savo grandies darbą A. M. Smirnovai.

Korespondentai praneša

● Gerali darbuojasi „Kėllas i komunizmą“ kolūkio mechanizatorių Bronius Tamošiūnas. Jis ne tik puikiai valdo traktorių, bet ir turi tekintojo specialybę. Traktoriui sugedus, Tamošiūnas visad pats jį pasitaiso.

Br. BUDREIKA

● Gerali darbuojasi bulviakasio darbuose K.

Staro vardo kolūkio kolūketės E. Navikaitė, V. Zdanavičiūtė, E. Ribokienė ir kitos. Jos kasdien nu-kasa po 5—6 arus bulvių.

A. SABALAS

● Viešintiškiai patenkin-ti kino mechaniko Vyt. Vanago darbu. Jis filmus demonst-

ruoja visad kokybiškai ir punktualliai.

G. PUODZIŪNAS, R. CERNIOTĖ

● J. Billūno vardo vidurinės mokyklos moksleiviai išklaušė paskaitą „Gyvybės atsiradimas žemėje ir nauji medicinos pasiekimai“. Ją skaitė profesorius Girdžiūskas.

Br. GIRSKUS

Kaip vykdoma išpareigojimus?

Nepasakys, kad „Gimtosios žemės“ kolūkio valdybai visai nerūpi kiaušidžių fermos reikalai. Praėjusią žiemą buvo pastatyta nauja kiaušidė, baigiamas remontuoti senas pastatas. Pašarais irgi apsirūpinama.

Vis dėlto fermose yra nemažai trūkumų, kurie trukdo dabar ir ypač žiemą trukdys sėkmingai vystyti kiaušidžių ūkį.

Pirmoje laukininkystės brigadoje stovi dvi kiaušidės. Ap-link jas pri-versta įvairiausių lent-galių, kelmų, rąstų.

— Tai fermos malkos, — paaiškina vežikas J. Baranauskas.

— Kuriam laikui jų užteks? — paklausime.

— Ilgiausiai — mėnesiui, — atsako jo žmona, Uršulė, kiaušidžių šerikė.

— Ką toliau darysite?

Abu tik pagūscioja pečiais. Matyt, taip bus, kaip praėjusią žiemą. Kai pristigdavo kuro, kolūkiečiai lėkdavo i mišką ir veždavo šlapias malkas. Šerikės vargo ištisą žiemą. Argi šiemet kolūkio valdyba ir neap-rūpins fermų sausu kuru? Dabar pats laikas sukursti.

Daug netvarkos dar neremontuotoje kiaušidė-

je. Praėjusią žiemą, neturėdamos kraiko, kiaušidžių šerikės nuplėšė nuo lubų šiaudus. Bet iki šiolei dar lubos neapdengtos. Ant grindinio telkšo didžiulės balos srutų, jų pilni gardai. Tvarte nėra jokių griovelių, nuotakumo.

— Šių srutų nebūtų, jei pakratų užtektų, — sako kiaušidžių šerikės.

Bet kraiko klausimo kolūklis vis neišsprendžia. Čia trūksta šiaudų. Be

me stovintis šulnis iš-seko, užako, ir kolūkiečiai kasdien turi vežioti vandenį iš balos arba ežero. Vežiojimas ypač žiemą pasunkėja. Po kilometrą vežiojant su pilnomis statinėmis vandens, lūžinėja pakinktai, rogės. Kolūkio valdyba turi tuojau pasirūpinti šulnio kasimu.

Panašūs trūkumai ir Jurgiškių kalme esančiose kiaušidėse.

— Krinta paršeliai, skursta kiau-

lės, — skun-

džiai šeri-

kės V. Prusa-

kovaitė ir A. Liupatova. Kaip gali augti sveiki paršeliai, jeigu jie kasdien mirksta srutose, geria jas?

Gal „Gimtosios žemės“ kolūkio vadovai pasakys, kad visa tai yra smulkmenos, kurias greitai galima pašalinti. O vis dėlto šios „smulkmenos“ labai trukdo sėkmingai vystyti kiaušidžių ūkį.

Vargu ar kolūklis įvykdys prisilmtus išpareigojimus. Per devynis mėnesius čia pagaminta tik 15,7 centnerio kiaušienos 100 ha arimų. O juk išpareigota pagaminti net 38 centneriai tokiam žemės kiekiui.

Kolūkio valdyba turi imtis priemonių esamiems trūkumams pašalinti, gerali paruošti fermas žiemai.

B. Melėniškis, V. Bartulis

MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Kolektyvinio darbo“ Nr. 72 (1159) buvo išspausdinta korespondencija „Vedėja dingo“, kur nurodoma, jog „Jaros“ kolūkio klubas-skaitykla liko be vedėjos ir vienintelė kolūkio kultūrinė įstaiga uždaryta.

Rajono kultūros skyriaus vedėjas pranešė redakcijai, kad buv. klubo-skaityklos vedėja išvyko mokytis. I jos vietą paskirta nauja darbuotoja ir šiuo metu klubas-skaitykla dirba normaliai.

Tinkamai parinkti dirvas kukurūzams

Šiais metais visa eilė rajono kolūkių išaugino gerą kukurūzų derlių, nors sąlygos buvo mažiau palankios, negu ankstesniais metais. „Bolševiko“, „Anykščių šilelio“, „Pergalės“, „Aukštakalnio“, „Zalgirio“ ir visoje eilėje kitų kolūkių pagaminta siloso nemažiau kaip po 10 t kiekvienai karvei. Tačiau yra kolūkių, kurie neskliria reikiamos reikšmės kukurūzams. Tokių tarpe Puškino vardo, Jono Billūno vardo, Petro Cvirkos vardo ir keletas kitų. Netenka stebėtis, kad šiuose kolūkiuose išaugo menkas kukurūzų derlius.

Kukurūzų auginimo

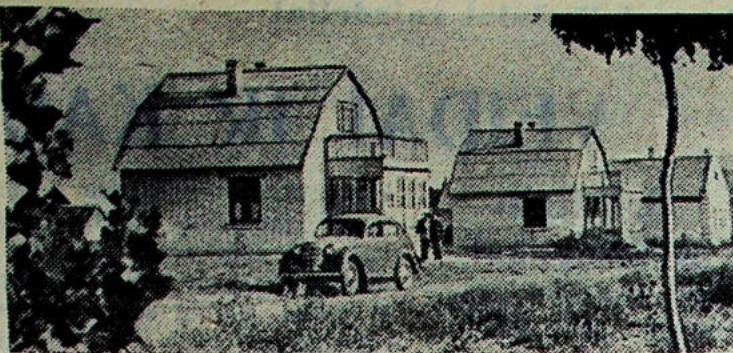
pirmūnai yra tos nuomonės, kad tinkamas sklypų parinkimas yra viena iš svarbiausių sąlygų gausiam kukurūzų derliui išauginti. Tik gerali idirbtoje, gausiai patręštoje ir mažai piktžolėtoje dirvoje kukurūzai duoda gerus ir pastovius derlius. Praktika parodė, kad kruopščiai parenkant kukurūzams dirvas iš rudens, sudaroma pirmoji, svarbiausioji sąlyga geram derliui. Parenkant dirvas kukurūzams, reikia atsižvelgti i dirvožemio mechaninę sudėtį, rūgštingumo laipsnį, gruntinio vandens lygį, piktžolėtumą, užteršimą sprakšlų lervomis bei sklypo nuolydį.

Geriausiai kukurūzai auga priemolio ir lengvo priemolio dirvožemiuose. Sunkios dirvos dažniausiai kukurūzams netinka. Po lietaus jos greit supuola, džiūstant susidaro plutelė, kuri trukdo normaliam augalų dygimui. Netinka taip pat baltžemiai ar šaltažemiai, nes juose didesnė maisto medžiagų dalis yra išplauta i gilesnius sluoksnius. Tokiose dirvose kukurūzams trūksta maisto medžiagų ir šilumos. Blogai auga kukurūzai nederlinguose smėlynuose ir neseniai nusausintose dirvose. Nemėgsta jie tokių dirvų, kuriose gruntinis vanduo laikosi arčiau kaip

ZAPOROŽES

SRITIS. Vasiljevo rajono kolūkyje „Zapovit Lenina“ statoma miesto tipo gyvenvietė. Čia bus pastatyta 400 gyvenamųjų namų, mokykla - internatas, kino teatras, vaikų lopšelis ir ligoninė.

Nuotraukoje: naujinamajam kolūkiečiams „Zapovit Lenina“ žemės ūkio artelės gyvenvietėje.

A. Krasovskio (TASS) nuotr.

Graži, tu mano brangi Tėvyne

Mes, Antalinos pradinės mokyklos III ir IV klasių mokiniai, vasarą nemažai padirbėjome gimtųjų kolūkių laukuose: ravėjome cukrinius ir pašarinius runkelius, kukurūzus, auginome paukščius, trušius, padėjome prižiūrėti veršelius, sodinome medelius. Už tai „Spindulio“ kolūkis mums davė automatinę ekskursiją. Spalio mėn. 6 dieną visi III ir IV klasių mokiniai leidomės į kelią. Vadovaujami savo mokytojų, aplankėme rajono žymiausias vietas.

Vykdami pro Viešintų ežerą, susipažinome su jo salomis, pusiasaliais, pakrantėmis. Aplankėme Akmenos pradinę moky-

klą, su kuria lenktyniaujame. Pabuvojome revoliucinių kovotojų kapų Griezlonėlių pilkapyje, gerėjome puikiais Androniškių ir Anykščių gamtovaizdžiais. Artėdami prie Anykščių, užsukome į medelyną. Čia mus pasitiko agronomas Cipijauskas. Jis mus plačiai supažindino su medelyno darbais — nuo laukinių sėklų gavimo iki medelių paruošimo sodinimui.

Mes nutarėme puošti savo gimtąjį kampelį sodais bei medeliais.

Anykščiuose aplankėme rašytojo Vienuolio kapą, jo darbo kambarį, Paranausko klėtėlę, miškę.

Po to aplankėme Pun-

tuką, matavome tą gamtos milžiną su kibę raniomis. Gerėjome Sven-tajai, kompasu nustatėme pasaulio šalis, savo namų kryptį, nes tą dieną saulės nesimatė.

Miškingais, vingiuotais keliais leidomės prie Biliūno kapo. Simbolinis laimės žiburys matėsi iš tolo, bet jį pasiekti reikėjo pastangų. Prie rašytojo kapo mokytoja mus plačiau supažindino su jo gyvenimu ir kūryba.

Juodiškytė,

Mikolūnas,

Parojus,

Juzulėnaitė,

Lepšytė

Antalinės pradinės mokyklos mokiniai

SCENOJE — KOLŪKIO JAUNIMAS

Kiekvienas „Ateities“ kolūkio kolūktis, kuriam vakarais tenka praeiti pro erdvų kultūros namų pastatą, nenorom stabtelėti ir pagalvoja: „Mūsų jaunimas vėl, matyt, repetuoja naują veiklą“. Ir tikrai „Ateities“ kolūkio jaunuoliai ir jaunuolės iš širdies pamėgo sceną. Kiekvieną vakarą kultūros namuose nenutrūksta sklinda muzika, dainininkų balsai.

Prieš kurį laiką jaunuoliai ir jaunuolės, kultūros namų direktoriaus Jankauskienės ir meno vadovės Tylaitės vadovaujami, pradėjo repetuoti K.

Sajos vieno veiksmo dviejų paveikslų komediją „Seškal“. Daug visiems teko padėti triūso, kol komedija galutinai buvo paruošta. Pirmas veikalo pastatymas Vyžuonų miestelyje susilaukė teigiamo įvertinimo. Žiūrovališkai sutiko A. Jankausko, L. Peleko atliktas vaidmenys, St. Sakėnaitės ir A. Kamarovaitės atliktas dueto partitais.

Nenuilstantis ir neramių širdžių „Ateities“ kolūkio jaunimas praleidžia laiką įdomiai ir turiningai.

Alf. Litvinas

Debeikiai

1 m gylyje nuo žemės paviršiaus.

Rūgščiose dirvose kukurūzai blogai auga. Todėl iš rudens parinktas dirvas reikia patikrinti rūgštingumo atžvilgiu ir, jei jų rūgštingumas didesnis kaip pH5-6, reikia kalkinti. Samališkės bandymų stoties duomenys rodo, kad, rūgščias dirvas pakalkinus, kukurūzų derlius gautas daugiau kaip 2,3 karto didesnis už nekalkintų dirvų derlių. Elimininkų bandymų stotyje, pakalkinus dirvą, kurios pH5,8-6, iki pilno rūgštumo panaikinimo, kukurūzų derlius padidėjo 2 kartus, lyginant su nekalkinta.

Nemažesnės reikšmės reikia skirti kukurūzams

išskirtų dirvų patikrinimui sprakšių lervų užkrėtimo atžvilgiu. Jeigu dirvos 1 kv. m yra ne daugiau kaip 5 sprakšių lervos, dirva skaitoma silpnai užkrėsta. Jei sprakšių lervų 1 kv. m daugiau kaip 10, kukurūzų į tokią dirvą geriau nesėti.

Parentant dirvas reikia žiūrėti, kad jos nebūtų užterštos varpučiu ir kitomis šaknastiebinėmis piktžolėmis, nes jos sunaikinti pavasarį galimybių nedaug.

Parentant dirvas kukurūzams reikia atsižvelgti į priešėlius. Tikamiausi kukurūzų priešėliai yra kaupiamieji, žiemkenčiai, ankštiniai ir daugiametės žolės. Jei šios neužkrėstos sprakšių

lervomis. Patyrimas parodė, kad kukurūzai po kukurūzų irgi gerai užauga.

Parinkus kukurūzams dirvas, būtina jas iš rudens suarti ir, jei yra galimybė, prieš tai patręsti organinėmis bei mineralinėmis fosforo ir kalio trąšomis, o rūgščias dirvas pakalkinti.

Perelais metais kukurūzų plotai buvo apskaičiuojami skiriant kiekvienai karvei 0,2—0,25 hektaro. Lietuvos KP Centro Komitetas ir Lietuvos TSR Ministrų Taryba laiko tikslingu 1961 m. respublikoje kukurūzų pasėlių plotus išplėsti, t. y. auginti kiekvienai karvei 0,3—0,4 hektaro kukurūzų. Parentant dirvas kuku-

Spaitytojų LAISKAI

Kodėl sutrumpėjo maršrutas

Labai džiaugėsi Anykščių senelių-invalidų namų gyventojai ir tarnautojai, kai pradėjo kursuoti autobusai ruožu geležinkelio stotis — senelių-invalidų namai. Tačiau nuo spalio mėn. 4 d. autobusas kažkodėl iki senelių-invalidų namų nebeatvažiuoja, o sustoja gale Janydžių ir iš ten grįžta atgal.

Kas ir kodėl taip nevykusiai sutrumpino autobuso maršrutą?

A. ŽVIRBLIS,
VI. NEMICKAS,
J. PELEDA

Kantrybės bandymą reikia baigti

Kantrybė, kaip ir kiekvienas žmogaus charakterio bruožas, išugdoma. Skiemoniečiams išugdė ją kino mechanikas Joras Aldusevičius.

Viskas prasidėjo nuo to, kad Skiemonių kultūros namuose buvo atidarytas pusiaustacionarinis kinas. Skiemoniečiai labai nudžiugo ir gausiai atvykdavo į pirmus seansus. Daugelis žiūrovų atvykdavo ir iš kaimyninių kolūkių, kaip „Ažuolo“, „Kibirkštės“ ir kt.

Bet deja...

Jau pirmojo seanso demonstruoti mechanikas atėjo girtas. Pamėgino užvesti motorą, bet nepasisekė. Tuomet pareiškė filmo nedemonstruosiant.

Na, ką gi? Žiūroval, nieko nepešė, išsiskirstė į namus.

Sekančiam seansui taip pat suėjo visų kino mė-

Trūksta sąžiningumo

Rugsėjo 21 dieną mes nuvežėme į Anykščių gyvulių paruošų punktą 31 avį. Prilimant jas, atsirado skerdyklos atstovas: — Rašykite žemiau vildutinio, — pareiškė jis priėmėjui.

Mes nesutikome, tegu vedėjas nustato rūšį, sakome.

— Ko jūs ginčijatės, juk avys ne jūsų, o kolūkio, — sako svėrėjas. — Kas jums rūpi?

Išrūšiačius avis, nuste-bau, pamatęs kvitę įrašytą vieno avino tokį mažą svorį. Paprašiau persverti antrą kartą.

— Kur jį dabar bepa-

gausi, — ginčijosi svėrėjas.

Vis dėlto aviną pagavome, ir, antrą kartą persvėrus, svėrėjas turėjo pridėti aštuonis kilogramus.

Punkto darbuotojai turi sąžiningai sverti ir nustatyti rūšį.

G. JONELIS,
„Surdegio“ kolūkio
fermų vedėjas

Nelšbrendamas kelias

Vieškelėlis, vedęs iš Debeikių miestelio į „Zalgirio“ kolūkį jau eilę metų nematė nel žvyro, nei greiderio norago. O judėjimas juo nemažas. Zalgiriečiai dažnai turi reikalų Debeikiuose, o ir į Anykščius pro čia žymiai artčiau.

Bet dabar šiuo vieškeliu nebandyk keliauti. Vidury kelio išmuštas duobes jau net duobėmis nebegalima vadinti: tai tiesiog linmarkos. Nel mašina, nel arklių per jas neprasimuši.

Idomu, kas privalo jį taisyti?

V. KUNDROTIENE

Ir vieniems, ir kitiems nepatogu

Pro Umėnų ir Nakonių kaimus kursuoja autobusas, vykstantį Panevėžį. Bet šių kaimų gyventojams sunku pasinauti patogia susisiekimo priemone todėl, kad autobusų sustojimo vieta yra tarpukalmėje, toli tiek nuo vieno, tiek nuo kito kaimo.

Kolūkiečiai pageldauja, kad autobuso sustojimo vietos būtų įrengtos ir Umėnų, ir Nakonių kaimuose. Ar negalima šito padaryti?

B. PRANCKŪNAS

Baltijos laivų statykloje pastatytas eksperimentinis žvejybinis traleris „Neringa“ jau išplaukė į pirmąjį reisą į Slaurės jūrą. Tai pirmas tokio tipo laivas šalyje. Jis skirtas naujoms žūklės priemonėms bei naujiems žuvies laikymo ir transportavimo metodams išbandyti.

Nuotraukoje: eksperimentinis traleris „Neringa“ Klaipėdos žvejų uoste prieš išplaukiant į pirmąjį reisą.

Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika.

Kalmo šventėje. CKTA nuotr.

Imperialistiniai vaizdai

T. GARSTYTIS

VEIDAI IR KAUKĖS

3. Dievui ir žvalgybai

Dvidešimto amžiaus Vatikano dievai tapo aktyviais Italijos, Vokietijos, Ispanijos ir kitų šalių fašistinių vadeivų bendrininkais ir sąjungininkais. Šia proga pravartu prisiminti 1929 metais Vatikano įsteigtą Rytų institutą bei minėtą „Rusikumą“ („rusiką“ koledžą), į kurį buvo verbuojami slapti agentai ir iš Lietuvos. Ši karinė-politinė mokykla, kurios pirmuoju dvasios tėvu buvo caro armijos karininkas Nikolaus Bratko, paruošė nemažą šnipų ir diversantų, kurie buvo siunčiami į Tarybų Sąjungą ir kitas socialistines šalis. Dabar ši mokykla, vadovaujama vokiečio Gustavo Vetterio, žymiai išplėtė mo-

kymo programą, įvesdama ir „gamybinę praktiką“: čia išdėstomi šaudymas, radijo ir telegrafo ryšiai, šuoliai su paraišutais...

Ką gi sako panašūs faktai? Jie rodo, kad vatikaniškas tarnavimas dievui visiškai sutampa su tarnavimu JAV ir kitų imperialistinių valstybių žvalgybai. Ši, palyginti, smulkų stebuklą patvirtina visa eilė žinomų žmonių. Plačiai išgarsėjęs JAV šnipas Pauersas savo byloje parodė, kad šnipų dalinį „10-10“, kuriame jis tarnavo, asmeniškai apilankė amerikiečių kardinolas Spelmanas. Pastarasis, be kita ko, turi labai didelę įtaką Vatikano politikai. Neseniai Kinijoje buvo demaskuotas Vatikano „olimpietis“ kunigas Džemsas Eduardas Uolsas, kuris ten rinko karinę ir politinę informaciją.

Italijos buržuazinis savaitraštis „Punto“ pranešė, kad du Romos kurijos kardinolai — Italas Džakomo Testa ir vokiečių jėzuitas Augustinas Bea išvyko į Boną konsultuotis su kancleriu Adenaueriu. Amerikietis kardinolas Luidži Munkas išvažiavo į Ameriką sustyguoti dangiškus ir žvalgybinius reikalus.

4. Naujas stebuklas

Italų savaitraštis „Abbi-či“ rašo, kad sekantis

Vatikano bažnyčios užplanuotas stebuklas — tai teutonų riterių ordino atgaivinimas Vakarų Vokietijoje. Šis ordinas, kadaise pagarsėjęs savo žyglais i Rytus — „Drang nach Osten“ — ir ne kartą trypęs Lietuvos žemę, yra užkariavęs karštas Vatikano ir visų dabartinių fašistų — naujųjų „kryžiaus žygių“ organizatorių — simpatijas. Ne atsitiktinai šio ordino atgimimu rūpinasi teutoniška Geležinio kryžiaus kavalerių sąjunga, kurios nariu yra pirmasis Vatikano „olimpietis“ Vokietijoje pats kancleris Adenaueris.

Ir vis tik, nežūrint visų vatikaniškų „olimpiečių“ pastangų bei minėtų „stebuklingų“ įvykių, gyvenimas savo ruožtu žengia į priekį, išlaisvindamas tautas iš kolonializmo priespaudos, sutelkdamas paprastus žmones į vieningas gretas kovoje už taiką, demokratiją ir socializmą.

O koks likimas tų vadinamųjų „vatikaniškų olimpiečių“? Atrodo, kad jų likimas pranašiskai numatytas poeto T. Tilvyčio garsiajame eilėraštyje „Šikšnosparniai“:

Jie išsikvėps su pragaro ir rojus mitais, Nušvis pasaulis liaudies džiaugsmo jaunatve. Jau aušta pusė žemės gaublio laisvės rytas, Naktinams paukščiams lemta jau nebegyvent...

Sportas

Draugiškos rungtynės

Neseniai Raguvėlės žemės ūkio technikumui berniukų komanda buvo nuvykusi į Miežiškius draugiškoms tinklinio ir krepšinio rungtynėms su vietos sportininkais. Tinklinio varžybas laimėjo studentai rezultatu

3:0, o krepšinio — 32:24.

Tą pačią dieną studentai sužaidė ir su Miežiškių tarybinio ūkio vyrų rinkine. Čia kova buvo apylygė, bet studentai tinklinio rungtynes laimėjo rezultatu 2:0.

J. Sadauskas

Redaktorius St. VINCIONAS

Kino teatre „Pergalė“
žiūrėkite šiuos kino filmus:
spalio 13-14 d. d.

„Guščiakas iš Rio de Žaneiro“
spalio 15-16 d. d.

„Naujasis Deli“ I ser.

Gamta, medžioklė, žuclė

Rinkime giles, kaštonus, laukinius obuolius

Gerą derlių šiais metais išaugino laukinės obelys, kaštanai. Gal kiek mažiau užderėjo gilių. Dabartinį metų svarbų neleidži šiam derliui praeiti. Juk laukiniai obuoliukai, giles, kaštanai — mėgstamiausias žvėrelių maistas žiemą. Tą patvirtina praėjusios žiemos „baltojo bado“ dienos. Laukinius obuoliukus, kaštonus mielai edė stirnos, kiškiai, o šernai bulves ir burokus be jokio svarstymo išskiedavo į ažuolų giles.

Gerą pavyzdį parodė Gečionių septynių metų mokyklos mokiniai, jau dabar surinkę nemažą kiekį obuoliukų. Galima drąsiai tikėtis, kad jų pavyzdžiu paseks ir kitų mokyklų moksleiviai. Surinktus obuoliukus, giles, kaštonus reikėtų perduoti Medžiotojų draugijai, kuriai Gamtos apsaugos komitetas apmokės pagal pateiktas sąskaitas:

už 1 kg obuoliukų 0,5 rub.,
„ „ gilių 1,5 rub.,
„ „ kaštonų 1,0 rub.

Medžiotojų draugija geriausiai darbe pasijūmėjusius galės iš šio fondo premijuoti.

Gamtos apsaugos inspekcija kreipiasi į visus gamtos mylėtojus — moksleivius, medžiotojus, gamtos apsaugos draugijos narius, prašydama aktyviai talkininkauti šiame kilniame darbe. Dabar pats lalkas rinkti ir pabiras kurapkoms, nes kolūkiuose vyksta kūlimas.

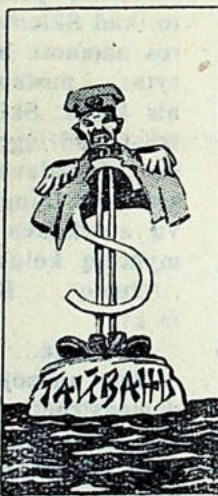
S. TALEIKIS.

Valstybinis gamtos apsaugos inspektorius

„Laisvasis“ pasaulis L. N. TOLSTOJAUS kalba

„TAMSOS VALDZIA“

„GYVASIS LAVONAS“

„SVIETIMO VAISIAI“

S. Čistiakovo pieš. (TASS)

TARPTAUTINĖS PASTABOS

SNO rūmuose kunkuliuoja alstros, atspindėdamos šių dienų pasaulio suskildimą į blokus, stovyklas ir grupes. Čia vykstančiose diskusijose vis aiškiau išryškėja dviejų pasaulio politikos linijų kova. Viena šių linijų — tai tarptautinio bendradarbiavimo vystymas, o antra — „šaltojo karo“ kursas. Tačiau sesijos darbas daugiausia yra susijęs su didinga draugo N. Chruščiovo iškeltąja didingąja programa, kad būtų užtikrinta taika, kad nebūtų karų ir kad būtų panaikintas kolonializmas.

Tarybų Sąjungos delegacijos vadovo kalba telkia sesijai ypatingą reikšmę.

Jo raginimus užtikrinti taiką karštai remia visos tautos. Kilniajam talkos gynimo uždaviniui yra skirtos ir kitų socialistinių šalių, o taip pat daugelio Azijos ir Afrikos valstybių delegacijų vadovų kalbos, pasakytos sesijoje.

Taikai išsaugoti ypatingą reikšmę turi Sąjuntų Nacijų Organizacijos sustiprinimas. Socialistinės šalys siekia, kad ši organizacija atitiktų savo pagrindinę paskirtį — „išvaduoti būsimas kartas nuo karo nelaimių“. Spalio pabaigo-

je sukanka SNO įsikūrimo 15-osios metinės. Per tą laiką pasaulis iš pagrindų pakito. Beveik milijardas žmonių savo šalyse jau kuria socializmą. Daugiau kaip pusė milijardo žmonių nusikratė kolonializmo jungo ir tampa nepriklausomais. Šie pakitimai primygtinai reikalauja, kad SNO atspindėtų jėgų santykį pasaulinėje arenoje.

vaujamos Organizacijoje. Nenormalu ir tai, kad joje neatstovaujama Liaudies Kinija. Jos teisių atkūrimas Sąjuntų Nacijų Organizacijoje turi didelę reikšmę tarptautiniam tempimui sumažinti. Kad Kinijai

jos Liaudies Respublika būtų atstovaujama Sąjuntų Nacijų Organizacijoje, kaip pabrėžė N. Chruščiovas, yra reikalinga pirmiausia pačiai SNO, nes priešingu atveju ji neatitiks savo pavadinimo. Tikrai, kaip galima spręsti itin svarbius tarptautinius klausimus, nedalyvaujant tokiai didžiai valstybei, kaip Kinijos Liaudies Respublika?

Aiškus tarptautinės situacijos tempimas kelia susirūpinimą daugelio šalių vadovaujantiems veik-

SNO TURI ATITIKTI SAVO PASKIRTĮ

Tarybų Sąjungos raginimą užtikrinti normalų bendradarbiavimą Sąjuntų Nacijų Organizacijoje yra padiktavęs pats gyvenimas. Mūsų delegacija pasiūlė, kad vietoj SNO generalinio sekretoriaus būtų įsteigtas vykdomasis organas iš trijų asmenų, atitinkamai atstovaujančių tiek Vakarų karinių blokų šalis, tiek ir socialistines, o taip pat ir neutralias šalis. Visiškai neleistina, kad daugelis Afrikos bei Azijos valstybių nebūtų atsto-